

Наукові перспективи
Видавнича група

СУЧАСНІ АСПЕКТИ МОДЕРНІЗАЦІ НАУКИ: СТАН, ПРОБЛЕМИ, ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ

у рамках роботи Видавничої групи
"Наукові перспективи"

Матеріали ХХХІІІ Міжнародної науково-
практичної конференції (07 червня 2023 року,
м. Павла (Мальта) дистанційно)

Мирного неба!
Вільної України!

Міжнародний економічний інститут (Есеніце, Чехія)
Central European Education Institute (Братислава, Словаччина)
Національний інститут економічних досліджень (Батумі, Грузія)
Казахський національний університету імені аль-Фарабі (Казахстан)
Інститут філософії та соціології Національної Академії Наук Азербайджану
(Баку, Азербайджан)
Батумський навчальний університет навігації (Батумі, Грузія)
Регіональна Академія Менеджменту (Казахстан)
Громадська наукова організація «Всеукраїнська Асамблея докторів наук з
державного управління» (Київ, Україна)
Громадська організація «Асоціація науковців України» (Київ, Україна)
Університет Новітніх Технологій (Київ, Україна)
Міждержавна гільдія інженерів консультантів (Київ, Україна)
Інститут освіти Азербайджанської республіки (Баку, Азербайджан)

у рамках Видавничої групи «Наукові перспективи»

СУЧАСНІ АСПЕКТИ МОДЕРНІЗАЦІЇ НАУКИ: СТАН, ПРОБЛЕМИ, ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ

Матеріали XXXIII-ої Міжнародної науково-практичної конференції

(07 червня 2023 року, м. Паола (Мальта) дистанційно)

2023 р.

International Economic Institute s.r.o. (Jesenice, Czech Republic)
Central European Education Institute (Bratislava, Slovakia)
National Institute for Economic Research (Batumi, Georgia)
Al-Farabi Kazakh National University (Kazakhstan)
Institute of Philosophy and Sociology of Azerbaijan National Academy of Sciences
(Baku, Azerbaijan)
Batumi Navigation Teaching University (Batumi, Georgia)
Regional Academy of Management (Kazakhstan)
Public Scientific Organization "Ukrainian Assembly of Doctors of Sciences in
Public Administration" (Kyiv, Ukraine)
Public Organization Organization "Association of Scientists of Ukraine" (Kyiv, Ukraine)
University of New Technologies (Kyiv, Ukraine)
Interstate Consultants Engineers Guild (Kyiv, Ukraine)
Institute of Education of the Republic of Azerbaijan (Baku, Azerbaijan)

within the Publishing Group "Scientific Perspectives"

MODERN ASPECTS OF MODERNIZATION OF SCIENCE: STATUS, PROBLEMS, DEVELOPMENT TRENDS

Materials of the 33th International Scientific and Practical Conference

June 7, 2023, Paola (Malta)

впровадження комплексної системи навчання й педологічних підходів. Подальші роки свого життя він присвятив в основному літературній діяльності.

Список використаних джерел:

1. Панасенко С. Народня школа і рідна мова на Україні: замітки народнього вчителя. *Нова громада*. 1906. № 9.
2. Васильченко С. «Живая речь» в українській школі. *Світло*. 1911. Кн. 7.
3. Панасенко С. В сучасній школі. Київ, 1914.
4. Васильченко С., Чепіга Я. Шевченкові дні: біографія, критика, п'єси, інсценізація, поезія та інше. Київ, 1926.

Вонсович Л.П.

завідувачка навчально-методичного лабораторії,
викладач вищої категорії циклової комісії
української мови та літератури з іноземною мовою,
*Фаховий медико-фармацевтичний коледж
Полтавського державного медичного університету,
м. Полтава, Україна*

Вонсович Ю.В.

викладач циклової комісії української мови
та літератури з іноземною мовою,
*Фаховий медико-фармацевтичний коледж
Полтавського державного медичного університету
м. Полтава, Україна*

**НАВЧАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ У
СИСТЕМІ ФАХОВОЇ ПЕРЕД ВИЩОЇ ОСВІТИ:
ПІДГОТОВКА СПЕЦІАЛІСТІВ У СФЕРІ
ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я**

Фахова передвища освіта має відображати зміни, викликані багатонаціональним характером організації суспільства. Завдяки тенденціям глобалізації та технологічному розвитку у світі концепція міжкультурної компетенції фахівців стає особливо актуальною. У сучасних умовах соціальна відповідальність громадянина визначається міжкультурною усвідомленістю та володінням міжкультурними комунікативними навичками.

Існує багато визначень поняття «міжкультурна комунікація». Так, наприклад, американські вчені Л. Самовар та Р. Портер вважають, що комунікація: «те, що має місце

щоразу, коли хтось реагує на поведінку або наслідки поведінки іншої людини». У словнику термінів міжкультурної комунікації Ф. Бацевич охарактеризував цей термін (у широкому значенні слова) як «уесь спектр можливих типів спілкування, який відбувається понад межами можливих соціальних груп (дискурсивних систем), починаючи від груп, представники яких є носіями різних культур, до комунікації між чоловіками і жінками або колегами різного віку». [4] Отже, можна зробити висновок, що міжкультурна комунікація - це складне, комплексне явище, яке включає різноманітні напрямки та форми спілкування між окремими індивідами, групами, державами, які належать до різних культур.

Знання основ теорії міжкультурної комунікації є невід'ємною частиною підготовки фахівців різних профілів і має міждисциплінарний характер. Професійний міжкультурний комунікант повинен вміти керувати спілкуванням, створюючи у співрозмовника потрібні у момент відчуття, враження; повинен уміти долати різні комунікативні бар'єри, що ускладнюють процес комунікації. Щоб подолати труднощі комунікації, треба розуміти, що комунікація – це складний процес, що стосується різних аспектів суб'єктності його учасників.

Сучасні випускники закладів фахової передвищої освіти повинні професійно взаємодіяти у різноманітних соціальних умовах, і відповідно вони потребують розвитку комунікативної компетенції, що дозволила б їм спілкуватися з різними соціальними категоріями людей та демонструвати принципи соціальної справедливості при вирішенні складних суспільних проблем. Для населення багатьох країн демографічні зміни вимагають такого підходу до надання медичної допомоги, який дозволив би закладам, організаціям охорони здоров'я уникнути

нерівності при виконанні своїх функцій, забезпечити рівні права для всіх груп населення і тим самим культурну безпеку, як фахівців у сфері охорони здоров'я, і пацієнтів. Медичні працівники, що працюють з мультикультурним населенням, повинні знати, як культура і мова можуть впливати на комунікацію сестри медичної та пацієнта і медичну допомогу, а також володіти навичками, необхідними для визначення різних потреб пацієнта, і бути здатними ефективно задовольняти їх. Такі навички включають здатність розуміти сприйняття хвороби самим пацієнтом, визначити соціально-культурне середовище пацієнта, виявляти проблеми, які можуть вплинути на надання медичної допомоги.

Як інструмент, який допоможе впоратися з міжкультурними проблемами, була запропонована міжкультурна компетенція.

Міжкультурна компетенція – це сукупність людських навичок, умінь і знань, які людина активно застосовує для будь-якого виду діяльності. [1]

Ця компетенція передбачає досягнення такого рівня володіння мовою, який дозволить: гнучко реагувати на непередбачувані ситуації під час бесіди; визначити відповідну лінію мовної поведінки; правильно вибрати конкретні засоби комунікації; використати ці засоби відповідно до запропонованої ситуації.

Останнім часом багато досліджень було присвячено питанням формування міжкультурної компетенції. На думку А. Кнапп-Поттхоффа, існують три компоненти міжкультурної компетенції.

Перший афективний, в основі якого лежать емпатія та толерантність.

Другий компонент когнітивний. Він включає знання про рідну культуру та культуру країни, мова якої вивчається, а також загальні знання про культуру та комунікацію.

Третій стратегічний компонент включає вербальні, навчальні та дослідницькі стратегії студента; принципи навчання (діалог культур, особистісно-діяльнісна спрямованість); форми та методи навчання (проблемно-пошукові, дискусійні, дослідницькі, творчі); форми занять (групові дискусії, рольові ігри); засоби навчання (автентичні художні тексти, відеофільми, таблиці, ілюстрації). [2]

Розглядаючи аспекти розвитку міжкультурної компетенції, дослідники говорять про необхідність визначення культурної ідентичності як ключової галузі вивчення міжкультурної комунікації. У цьому випадку важливо підвищити самосвідомість культурної ідентичності, яка дозволить студентам досліджувати своє соціальне та економічне становище у суспільстві та переваги, які вони мають. Важливим є уникати акценту тільки на культурних відмінностях. Дискримінаційне ставлення до різних груп населення є нечесним і має бути мінімізоване. Тобто, збереження та підтримання здоров'я серед населення, а також викорінення нерівності є головними завданнями системи охорони здоров'я.

Розвиток міжкультурної компетенції при тривалому впливі на учасників освітнього процесу забезпечує довгострокові, постійні зміни у відносинах, знаннях і навичках, результатом чого стає надання оптимальної допомоги, незалежно від культурної приналежності пацієнта. Ініціативи з розвитку міжкультурної компетенції насамперед спрямовані на викорінення расової та етнічної дискримінації у сфері охорони здоров'я.

Так, наприклад, тісний зв'язок викладання рідної мови та іноземних мов і міжкультурної комунікації настільки очевидні, що не потребують роз'яснення. Кожне заняття з мов - це перехрестя культур, це практика міжкультурної комунікації, тому що кожне іноземне слово показує іноземну культуру та іноземний світ у зв'язку з рідною мовою.

При вивченні іноземної мови, найкраще навчатися, як поводити себе у певній культурі, живучи в ній, але це потребує фінансових ресурсів, яких не можна очікувати від усіх здобувачів освіти або закладів освіти. Та наразі міжкультурна комунікація більше не передбачає йти «туди» для зустрічі з «іншим». Інтернет приніс «інше» «сюди» і «зараз».

Викладач має стати тренером, який направляє навчання, а не джерелом знань, які передає здобувачам освіти. З пасивних одержувачів знань, студенти мають стати активними, автономними, які можуть створювати власні шляхи навчання. У такому разі відбудеться зсув від зосередженості на викладачеві до орієнтації на студента. Більш того, зміна фокусу від викладання до навчання підкреслює той факт, що всі учасники освітнього процесу навчаються разом і один від одного.

Як показує практика, зручним для студентів способом розвитку міжкультурної компетенції є творче використання інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі, а також відео, аудіо матеріалів та соціальних мереж.

Основні завдання, які повинні стояти перед викладачем закладів фахової перед вищої та вищої освіти є:

1) сформувати в студентів загальні та професійні компетенції у системі знань із міжкультурної комунікації задля забезпечення мовної, соціокультурної, міжкультурної, міжнаціональної комунікації у різних сферах професійної діяльності;

2) закласти основи комунікативної компетентності майбутніх фахівців галузі охорони здоров'я;

3) сформувати у здобувачів освіти уявлення про особливості мовної та комунікативної поведінки країни, мова якої вивчається;

4) розкрити способи подолання труднощів порозуміння;

5) виховати почуття толерантності, поваги до інших національних культур.

На сучасному етапі розвитку нашого суспільства неминуче відбувається перерозподіл цінностей орієнтирів і мотивацій у системі освіти. Універсальним підходом до становлення системи освіти стає навчання міжкультурної комунікації.

Сучасний заклад освіти медичного спрямування має відповідати викликам часу та підготувати фахівців у сфері охорони здоров'я до міжкультурної комунікації через розвиток у них міжкультурної компетенції. Навчання має бути спрямоване на розвиток у них культурної ідентичності, усвідомлення міжкультурних відмінностей та міжкультурних комунікативних навичок. Розуміння міжкультурних процесів у суспільстві фахівцем сфери охорони здоров'я є запорукою надання якісної медичної допомоги.

Список використаних джерел:

1. Міжкультурна компетенція: поняття, визначення та структура [Електронний ресурс]. – 2022. – Режим доступу до ресурсу: <https://ukr.agromassidayu.com/mezhkulturnaya-kompetenciya-ponyatie-opredelenie-i-struktura-a-058082>

2. Островська І. Г. Міжкультурна компетенція як складник навчання іноземної мови [Електронний ресурс] – 2019. – Режим доступу до ресурсу: https://ir.kneu.edu.ua/bitstream/handle/2010/30670/SMK_17.pdf?sequence=1.

